

Värmlandsörnen

Tidning för KUNGL. VÄRMLANDS REGEMENTE
och FÖRSVARSSOMRÅDE samt
dess KAMRATFÖRENING

Värmlandsörnen

Tidning för Värmlands Rege-
mentes Kamratförening

Ansvarig utgivare

Vårdlärare Kerstin Erlandsson

Produktion

Consulting Data Harald Pers-
son

Tryckeri Karolinens Repro

Upplaga 1500 ex

Utgivning årligen i december

Innehåll

Fobef har ordet	3
Dan Snell har ordet	4
Inmarschen i Kristinehamn	5
Tre löjtnanter	6
Till Tallin	8
Från Bosporens strand	10
Batgruppens fälttävlan	11
Värmlandsbrigaden	12
Jubelmuck bilder	14
Utmarschen bilder	15
Den sista festen bilder	16
Minnen från Kasernhöjden	18
En liten släktkrönika	19
Vandring bland minnen	20
Du kan rädda liv	21
Brigadchefens middag	22
Jubelmuck fler bilder	24
Inmarschen fler bilder	25
Smålands Karoliner	27
Invigning Sjukvårdsskolan	28
Årsmötet	29
Ekonomiskt resultat	29
Verksamhetsplan	29
Styrelsen	29

Två bilder från 1 juli när Smålands Karoliner gjorde ett försök att inta Garnisonen i Kristinehamn. När kruttröken skingrats, försök att låna mer krut ordnats med snabbtransport per häst och vagn och karolinerna började verka varma i de tunga kläderna, blev allt som vanligt igen. Fotograf Harald Persson

God Jul 1994

och Gott Nytt År

önskar Redaktionen

Jobef har ordet

Jubelmuck blev en imponerande tillställning. Kamratföreningen och många andra av "regementets organisationer" bidrog till succén. *Värmlandsörnen* utkom påpassligt med ett extranummer.

Sedan följde Utmarsch och Inmarsch just som den fantastiska sommaren började. Från den 1 juli har Värmlands regemente och Värmlandsbrigaden sin hemvist i Kristinehamn. Verksamheten på Regementshöjden är avvecklad och alltfler nya aktiviteter kommer dit.

En flyttning av gigantiska mått har fullföljts, även om det återstår en del uppackning och uppsnyggning. Alla förband har funnit sig väl tillrätta i den nya garnisonen. Området är skraddarsytt för våra olika verksamheter. Det innehåller det vi behöver men inte någon kostsam överkapacitet. Självfallet brottas vi med en del inkörningssvårigheter men med gott värmländskt humör blir de snart lösta.

Det dominerande bekymret har självfallet varit närövningsfältet. Koncessionsnämnden överlämnade det slutliga beslutet till regeringen med ett oväntat negativt yttrande. Efter ett nytt beredningsvarv under semesterperioden fick vi äntligen den sista, väsentliga pusselbiten på plats i början av september. Då utlöstes en mängd åtgärder,

som vi dittills fått hålla an. Framför allt är det de sista inköpen av mark, skyttcentrum och skjutfältsgräns som nu forceras. Ombyggnaden av befintliga skjutbanor är nästan färdig och övrig byggverksamhet går planenligt.

Vi känner oss välkomna och samarbetet inom den nya garnisonen flyter bra. Nybyggarandan är påtaglig. Problem är till för att lösas och möjligheter är till för att utnyttjas. I TV-inslaget från Jubelmuck sade någon: - Det blir bra, om vi gör det bra. Viljan är utslagsgivande också i det här läget. Alla som är här gillar läget. Därför kan vi se tiden an med stor tillförsikt, större än många andra garnisoner. Tillgång till tre skjutfält, varav två miljöprovade är en unik fördel.

Utnyttja de tillfällen som bjuds för att komma hit och hälsa på oss!

**Värmlands regemente
och Värmlandsbrigaden
behövs i Värmland
för Värmland**

God Jul och Ett Gott Nytt År !

Dan Snell har ordet

Det gångna året har innehållit sedvanliga aktiviteter i form av möten, studiebesök m m. Engagemanget har varit stort nog för att det skall kännas riktigt att fortsätta på samma sätt under nästa verksamhetsår.

Sommaraktiviteterna kom att präglas av insatserna i samband med regementets utmarsch och inmarsch. Jag vill passa på att rikta ett tack till de många som engagerade sig i detta. Bland annat skall noteras att Kamratföreningen, delvis till följd av dessa ansträngningar, är stadd vid god kassa.

Föreningen går nu in i en brytningsperiod, där flertalet av de aktiva medlemmarna bor i karlstadsområdet samtidigt som förbandets verksamhet är förlagd till Kristinehamn. Det vilar ett stort ansvar på den nya styrelsen, men också på medlemmarna, att intresset för Kamratföreningen och dess aktiviteter nu inte går ned. Det gäller att leda verksamheten med god fingertoppskänsla.

För egen del avgår jag nu som styrelseordförande. Inte för att jag inte finner uppgiften intressant, trevlig och angelägen, tvärtom. Men jag tycker att ordföranden bör vara en person som har tillgång till resurser. Resurser som kan användas i stödet för Kamratföreningens verksamhet. En ordförande utan sådana maktbefogenheter blir bara en galjonsfigur.

Jag skall alltså tacka för mig. Tiden som ordförande har varit trevlig, givande och stimulerande men uppgiften har också känts viktig, Kamratföreningens verksamhet är viktig! Jag önskar Kamratföreningen all framgång i framtiden.

Med lyckönskningar
och
ett varmt TACK!

Chefen Värmlandsbrigaden presenterar sig

Jag är född i Dalsland 1946. Jag gjorde min värnplikt vid Livkompaniet I2, därefter aspirantskola, försvarsläroverk och krigsskolan Karlberg för att 1972 bli utnämnd officer vid Värmlands Regemente.

Trupptjänst och krigsförbandstjänst fram till 1978. Från 1978 till 1982 studier vid militärhögskolans allmänna och högre kurs med ett kort avbrott 1980 för trupptjänst vid Livkompaniet I2.

1982-1984 kompanichefstjänst vid I2. Sommaren 1984 till sommaren 1991 tjänst utanför regementet, bland annat vid Infanteriets stridsskola, Milostab Bergslagen och Försvarsstaben. Under del av tiden krigsplacerad som stabschef vid IB2 och genomförde bland annat Försvarsmaktsövning Västgräns 1985.

Sommaren 1991 återvände jag till Värmlands Regemente och Brigaden som stf brigadchef och utbildningsledare för att 1/7 1993 tillträda som chef för Värmlandsbrigaden.

Tommy W Johansson

Fobef anförande i Kristinehamn 1 juli

Inmarschen i Kristinehamn 1 juli

Värmlands regemente har i dag kommit tillbaka till Kristinehamn. Under lång tid var staden övningsplats för Nerike-Wermlands regemente. Från födelsen 1626 övades mest lokalt på kyrkvallen. På 1680-talet krävdes större ytor för att öva den tidens moderna taktik och stridsteknik. Regementsmötena drogs då samman till det nya fältet här i Kristinehamn och regementet mönstrades här av Konungen.

Den stora skillnaden mot i dag var att mötena varade bara några veckor under sommaren. 1816 var övningstiden 12 dagar. Karlstad var vid något tillfälle reservplats. I maj 1777 gavs order om att regementet skulle samlas i Karlstad "sedan Christinehamns stad olyckligen så avbrunnit, att intet regementsmöte där kan hållas".

Många fastigheter och vägar här i garnisonens närområde bär traditionerna från tiden 1684 till 1816, då Värmlands regemente tillsammans med Värmlands fältjägare flyttade till Varpnäs och något senare till Trossnäs. Skälet var återigen behov av övningsterräng som passade den tidens sätt att föra striden. Fältvägen, Kompanigatan, Kurirvägen, Lagerstigen och Regementsgatan är exempel på detta. Kvarteren heter Vaktposten, Soldaten, Rekryten och Adjutanten.

Från 1834 till 1913 övade regementet vid Trossnäs, där ett läger växte upp. Delar finns kvar, delar har flyttats till Karlstad och blir nu kvar där. Några traditionsföremål kommer med hit till vårt Trossnäsrum i den nya matsalsbyggnaden.

Omgrupperingar är således inte något nytt för regementet. Under de första hundra åren av regementets historia tillbringades en mycket stor andel utomlands under årslånga fälttåg. Regementets fana har tio segernamn, det första från Fredriksodde 1657, där vi slogs mot dansken. Tyskar och ryssar var andra vanliga motståndare. Det sista namnet är Gadebusch. Alla dessa framgångsrika slag, många mindre och inte framgångs-

rika alls och tusentals mil till fots, genomfördes under bara 55 år.

Vi ska vårda våra traditioner, även om vi ska leva och verka i nuet, för framtidens försvar. Vi som kommer hit är medvetna om att Artilleriet och Bergslagens artilleriregemente också har sina stolta traditioner. Vi ska varsamt föra samman det som är lämpligt och ömt vårda vår respektive särart.

Avslutningen i Karlstad

I går kväll avslutade Värmlands regemente sin verksamhet i Karlstad med en ceremoni. Vid det sista stora taptot halades vår örlogsflagga. Den har nu förts hit och hissats här. När vi marscherade ut var det en myndighet, foregementet med ingående brigad.

Vid midnatt bildades Försvarsmakten som en gemensam myndighet. Det innebär bland annat att organisationen formas efter krigsförbanden. Därför verkställdes då den länge förberedda skilsmässan mellan regementet och brigaden. Äktenskapet har varat från 1973, då OLLI-organisationen infördes. Det är inte efter en lång och varaktig söndring utan med en fast övertygelse att vi ska fortsätta som sambor här i Kristinehamn.

Vi känner oss varmt välkomnade av Kristinehamns kommun, som redan gjort mycket för att underlätta vår verksamhet. Staden har alltsedan Gustav II Adolfs tid stött försvaret. Bergslagens artilleriregemente har utvecklat ett omfattande och fruktbringande samarbete med kommunen. Vi hoppas nu kunna utöka det ytterligare till ömsesidig nytta. Viljan finns. Vi kommer säkert att finna formerna.

Vi känner oss också varmt välkomnade av Artillericentrum och Bergslagens artilleriregemente. De ska nu tillsammans med en del av det nyuppsatta underhållsregemente Mitt ingå i den storfamilj som Garnisonen utgör. Var och en med sina uppgifter och resurser men med en stark övertygelse att enade vi stå, söndrade vi falla. Genom att effektivt och kostnadsmedvetet utnyttja alla de resurser som nu har samordnats, ska vi nu och

i framtiden utgöra en omistlig länk i den kedja som bär upp arméns förbandsproduktion.

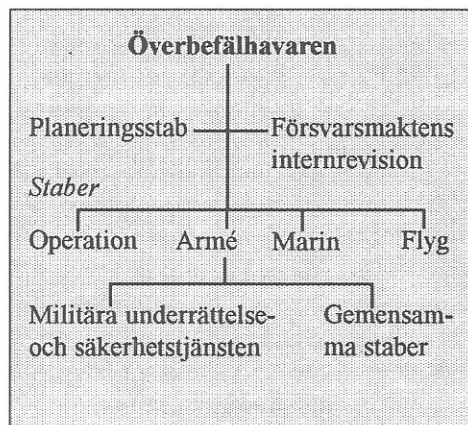
Den enda produktionsförutsättning som ännu inte föreligger är färdigställandet av det nya närövningsfältet. Koncessionsnämndens beslut i förra veckan innebär att ärendet överlämnades till regeringens beslut. Det är en motgång, men jag tror att det fortfarande finns möjligheter till en positiv lösning.

Med det viktiga undantaget har vi alltså anledning att se framtiden an med stor tillförsikt, även om det också kommer att krävas mycket arbete för att få allt att fungera gnisselfritt. Samtidigt är det en stimulans att få vara nybyggare och pionjär. Att utmejsla nya samarbetsformer, rutiner och övningar. Det vi gör nu kommer att vara stilbildande för lång tid. Det är ett ansvar att beakta.

Yngve Johansson

Den nya Försvarsmakten

Försvarsmakten är en myndighet från och med den 1 juli 1994. Tidigare fanns över 100 militära myndigheter med chefer. Försvarsmakten får nu en chef, Överbefälhavaren, som är ytters ansvarig för all verksamhet. Försvarsmakten består av myndighetschefen av kaderorganiserade krigsförband, utbildningsförband och skolor.

Tre löjtnanter till Nepal

När löjtnanterna Per Nordanberg från I22 Kiruna, Henrik Jemtelius tillhörande Värmlands regemente och Magnus Eriksson från P4 Skövde nådde fram till sista veckan på Krigsskolan Karlberg fick de till sin överraskning beskedet att de tilldelats CA hedersstipendium för goda insatser under tiden på Krigsskolan. Och på avslutningsdagen meddelades resmålet, Nepal. Här följer deras reseberättelse.

Under sommaren läste vi på om landet Nepal i den litteratur vi kunde få tag på och sista veckan i augusti genomförde vi en kort kurs i Linköping där vi pratade oss samman och övade klättring.

Under kursen fick vi ta del av erfarenheter från personal som hade stor erfarenhet av att vistas på hög höjd. Vi genomförde även test i tryckkammaren på FOA för att testa och påvisa effekterna av hög höjd och tunn luft.

Innan avresan den 29 augusti sammanträffade vi i Stockholm med CA och hämtade gåvor till värdarna i Nepal. Med flyg från Stockholm via Köpenhamn och Bangkok kom vi så till huvudstaden Kathmandu i Nepal. På flygplatsen välkomnade oss kaptan Rathindra och hjälpte till med incheckning på ett av stadens luxuösa hotell, Hotel Malla.

Under de kommande två dagarna kopplade vi av efter resan och bekantade oss med Kathmandu. Slummen och fattigdomen var påfallande och det märktes att Nepal är ett mycket fattigt land, fjärde fattigaste i världen.

Innan vidare äventyr var vi tvungna att ordna vissa utrustningsdetaljer. Nepaleserna insåg till sin fasa att vi var ungefär två gånger så stora som de, vilket innebar svårigheter för oss att få klädstorlekar som passade. Efter en mängd irrfärder och med god assistans av personal från armén lyckade vi få tag på det mesta.

Nu skall klättras

Vi fick snart klart för oss att detta inte var en militär övning med behov av uniform utan att det var fråga om att klättra i Himalaya. Från England deltog en de-

legation med yrkesmilitärer från marinen och SAS som på heltid sysslade med bergsklättring och skidåkning. De hade endast med sig toppmodern civil utrustning som dunjackor, gore-texkläder etc.

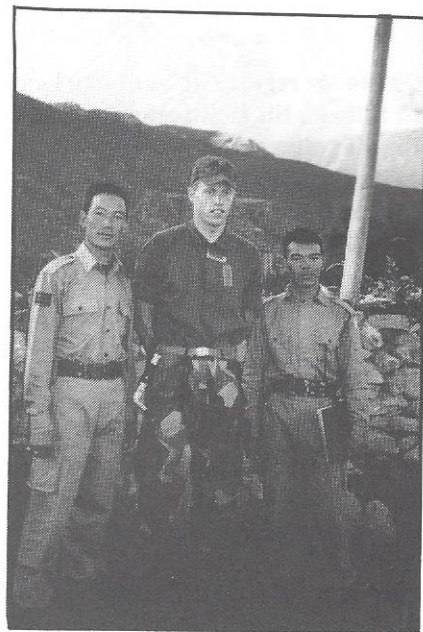
Tillsammans med dem flög vi till Pokhara 20 mil väster om Kathmandu. Med jeepar fortsatte vi ytterligare 3 mil västerut till en plats som blev startpunkten för vår vandring mot slutmålet Thorang Peak. Färden som var cirka 22 mil och tog sammanlagt 14 dagar, delades in i dagstapper om 10-30 km. Vi började på 1000 meter över havet och avancerade första dagen till 2800 m.

Det var mycket brant och tog oss hela dagen trots att sträckan endast var cirka 12 km. Vi fascinerades av de nepalesiska bärarna vi såg utmed leden som kunde ha uppåt 80 kg bördor som de bar på huvudet. Vi kände av höjden när vi nått 2500 m nivån. På kvällen kom vi fram till en höjd, där man vid klart väder kunde se det berömda berget Anapurma, 8075 m. Dessvärre var vädret dåligt just denna dag. Vi framryckte alltså i den legendariske Maurice Herzog's fotspår.

Andra dagen skulle vi ned till 1100 m. Det kan ju låta behagligt men stigen var dålig och stundtals mycket brant. Detta gjorde att vi med våra 25 kg ryggsäckar fick vara försiktiga för att inte överbelasta våra knän. Med jämna mellanrum rastade vi i små byar, där vi drack te med ortsbefolkningen som med stor nyfikenhet betraktade oss. Ofta avnjöts teet i köket tillsammans med lusiga ungar, hundar, hönor med mera.

På kvällen nådde vi Tatopani som betyder varm källa. När vi tagit in på platsens lodge, ett enkelt hus där man kan hyra rum, begav vi oss iväg för att leta rätt på den varma källan. Den visade sig ligga alldeles intill floden Thakhola som vi följde under hela vandringen. Det var en fantastisk upplevelse att ligga mellan bergssidorna i Himalaya i en varm källa.

Dagen därpå gick leden uppåt till Kalopani som betyder kall källa. Byn låg på 2500 m höjd och avståndet var cirka 20 km. Nu hade det dåliga vädret gjort sitt intåg och regnet var ihållande. Detta

Henrik Jemtelius med två värdofficerare efter utfört toppbestigningsförsök

gjorde vandringen både ansträngande och farlig på grund av rasrisker från bergssidorna, som till stor del bestod av lera och sten. Veckan efter omkom två personer i ett ras över den väg vi gick.

Vi hittade en flygplats

Från Kalopani fortsatte vi till Jomsom fortfarande på 2500 m höjd. Det första vi såg när vi kom in i byn var en flygplats! Runt flygplatsen, som för övrigt bestod av en tillstampad jordbana, låg diverse hotell med klatschiga namn som Jomsom Air Inn och Airport Hotel.

Efter något dygns vila i Jomsom gick vi upp till Kesang, en militär förläggning på 3500 m höjd. Här finns High Altitude Mountain Warfare School. Utbildningen i Kesang bedrivs med två huvudinriktningar. Dels utbildas soldater i att utföra strid och sabotageverksamhet i bergsmiljö, dels ordnas kurser i bergsklättring. I huvudsak rör det sig om två kurser.

En grundkurs omfattar cirka 50 elever och där lär man ut grunderna i bergsklättring. Den andra kursen är en fortsättningskurs även den med cirka 50 elever, där tyngdpunkten främst är rena expeditioner till närbelägna berg. Båda kurserna har som slutmål att bestiga

Thorang Peak, 6486 m högt.

Efter en rad förevisningar i Kesang, både i klättring och strid, gick vi vidare upp till en närbelägen glaciär. Nu märkte vi hur fruktansvärt sliten materielen var. Rep, karbiner och tekniken som användes var föråldrade. Detta tillsammans med att vi vägrade avsevärt mer än nepaleserna gjorde övningen riskfylld. Vi valde då att tillsammans med engelsmännen inte delta praktiskt i några klättringsmoment.

Svårigheterna börjar

Efter en tung marsch ytterligare ett par hundra meter uppåt slog vi läger på Nilgri Base Camp. Detta var inte bra för vår del ur akklimatiseringssynpunkt och Henrik fick ett ordentligt anfall av höjdsjuka och måste hjälpas ner till Kesang på natten. I övrigt kände de flesta av symptom i form av huvudvärk och aptitlöshet.

Dagen därpå var det meningen att vi skulle gå högre upp till Tilicholake, en ovanligt vacker sjö. På grund av dåligt väder syntes inte sjön utan vi vände åter ner till Kesang, där vi fick en ordentlig lunch, för att under eftermiddagen fortsätta till Jomsom för att torka kläder och förbereda oss inför toppattacken.

Efter ett dygn av återhämtning påbörjade vi framryckningen mot högre höjder. Första målet var pilgrimskloster Muktinath på 3800 m höjd. Naturen ändrades nu radikalt och träd ersattes av små buskar och det hela påminde om ett stäpplandskap. Kloster, som är känt i hela Asien som ett av fyra heliga kloster som folk vallfärdar till, låg på en bergsida, skyddat av berg på ömse sidor. Vi besökte kloster och såg den eviga låga som brinner ur berget sedan urminnes tider.

Plötslig skottlossning

Från Muktinath gick vi vidare till nästa läger, ytterligare 1000 m högre. Nu började alla ordentligt känna av höjden med huvudvärk, svårigheter att röra sig och ett stort igångsättningsmotstånd.

En av höjdpunkterna under dessa dagar var middagen. Under en presentation fixade kocken de mest fantastiska

Gränspatrull i anslutning till High Altitude Mountain Warfare School. Lägrer låg på 3800 meter över havet uppe i Himalaya

måltider. Det var alltid tre rätter och te samt kakor. Helt plötsligt kunde det hända när vi satt och åt att skottlossning brakade till i närheten. Vi blev snabbt lugnade med att det var kockens hjälpreda som ordnade mat. Det var vanligt att om man såg något ätbart, bergsfår eller fåglar, så sköt man villebrådet omedelbart oberoende av kulfång och siktförhållanden.

Vädret blir sämre

Trots höjden sov vi ganska bra och efter en stadig frukost fortsatte vi mot baslägrer i Thorang passet, 5500 m. Det var nu riktigt tungt att röra sig framåt och vi gick i 30/10 tempo. När vi närmade oss passet, nådde vi snögränsen och mötte ett kraftigt snöoväder, fram med mössa, handskar och snöglasögon. Sista hundra metrarna var extremt jobbiga och när vi nådde baslägrer, kände alla av höjden. Men några av nepaleserna var helt oberörda. De sprang runt och jagade varandra och sjöng nepalesiska sånger. Det verkade som att ju jobbigare vi tyckte det var desto högre sjöng de.

Vi slog upp våra tält och lade oss för att vila tills middagen var klar. Vädret var så dåligt att det var omöjligt att vara ute. Nu kom symptomen i rasande fart. Många fick en kraftig huvudvärk och blev illamående. När middagen servera-

des var det endast tre man på benen. Henrik var på väg att bli riktigt dålig igen och beslöt i samråd med läkaren att gå ner medan han ännu kunde gå själv. Tillsammans med en läkare med syrgas och en nepales som också blivit dålig, gick de ner mot Muktinath. Efter några timmar tvingades även Magnus att gå ner liksom två soldater som hade symptom. Per hade besvär men stannade och startade tillsammans med tre engelsmän och nepaleserna mot toppen klockan 0400 dagen därpå.

Bestigningen var fruktansvärt tung och allt gick långsamt. Uppe på 6000 m fick Per kraftig värk i lungorna och måste vända nedåt även han. Så här i efterhand är alla övertygade om att vi valde rätt beslut. Många vältränade personer har trots höjdproblem fortsatt och avlidit.

Efter toppattacken bröts baslägrer och all personalen begav sig ner till Muktinath. Efter något dygns återhämtning återvände vi till Jomsom för att ordna en liten fest för engelsmännen med ärtsoppa och varm punsch.

Innan vi flög från Jomsom arrangerade nepaleserna en avskedsmiddag med bland annat getmage, gethjärna och diverse andra läckerheter. Till allt detta serverade mycket alkohol. Nepaleserna

fortsättning på sida 6

Kamratföreningarnas resa

Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund håller representantskapsmöte (årsmöte) vartannat år. I år genomfördes den under kryssning mellan Stockholm och Tallin den 28-30 mars ombord på M/S Estonia. Styrelsen hade utsett ordföranden Dan Snell och undertecknad att representera I2 Kamratförening.

Mötet inleddes med ett föredrag om Estland av Margus Laidre, Estniska ambassaden i Stockholm. Mera därom senare.

Representantskapsmötet

I mötet deltog cirka 70 delegater. Det inleddes i sedvanlig ordning och styrelsen beviljades ansvarsfrihet för de gångna två åren. För nästkommande två år valdes styrelse och övriga funktionärer, se ramad ruta. Mötet beslöt om vissa stadgeändringar som i princip innebär mindre detaljstyrning vad gäller valberedningens verksamhet samt större handlingsfrihet för styrelsen när det gäller förvaltning och resor. Det uppdrogs

Tre löjtnanter . . . fortsättning från sida 5

lär sig dricka alkohol redan från barnben som del av traditioner och fester. Vi lyckades trots allt hålla en låg profil och innan festen var slut delade vi ut gåvor till alla inblandade. Kocken fick en I2 T-shirt storlek XL.

Stämningen var hög och uppslutningen stor på helikopterplattan, när vi avreste dagen därpå till Pokhara. Och nu var vädret strålande med alla bergstoppar synliga.

Från Pokhara flög vi sedan till Kathmandu, där vi hade en shoppingdag för att följande dag möta Nepals ÖB, general Gurung. Det var ett trevligt möte, där vi över en kopp te fick uttrycka våra synpunkter över kursen. Generalen lyssnade intresserat. I den efterföljande ceremonin hos ÖB tilldelades kursdeltagarna kursintyg och en khukri för goda insatser under kursen.

åt styrelsen att verka för instiftande av en kunglig förtjänstmedalj i guld som förbundets högsta utmärkelse.

Margus Laidres föredrag

Estland är minst av de Baltiska staterna med 45.000 kvm och 2.5 miljoner invånare, varav 62% är ester och 30% rysar.

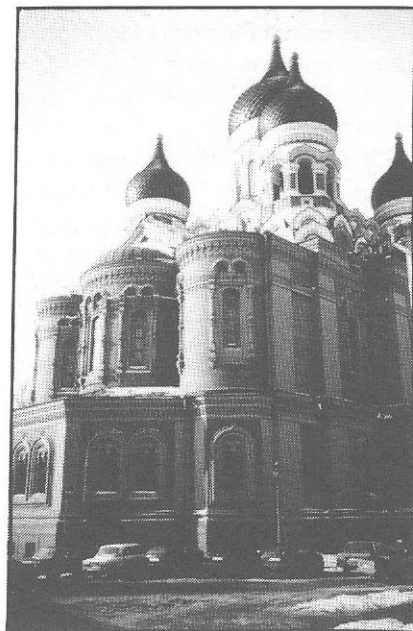
Historia Danskarna erövrade Estland på 1200-talet. 1346 sålde de det Estniska hertigdömet till Tyska Orden. 1558 invaderade Ivan den förskräcklige Estland. Inför det ryska hotet svor Tallins råd 1561 trohetsed till Erik XIV och hela norra Estland hamnade under svenskt herravälde. Svensktiden varade fram till 1710, då Tallin kapitulerade för Peter den store och lydde under Ryssland fram till Frihetskriget 1918

Estlands självständighet erkändes 1920 och dess "första självständighetsperiod" varade till 1940, då Sovjetunionen invaderade landet igen. Landet var därefter en del av SSR fram till självständighetsförklaringen 20 augusti 1991.

Regim Estland genomförde fria val 1992. Det finns ingen för detta kommunist i regeringen. Det är en ung regering flera ministrar är mellan 27 och 30 år, som har som främsta mål att leda landet bort från kommunismen. Bland annat arbetar man på att esterna skall återfå av sovjetstaten annekterad egendom (mark och byggnader) under förutsättning att äganderätten kan påvisas.

Handel och industri Tidigare gick 95% av exporten till Ryssland, nu endast 25%. Huvuddelen av exporten går nu till Finland och Sverige. Det finns tecken på tillväxt inom industrin men man har brist på råvaror och energi. Den viktigaste energikällan är gas som till 100% importeras från Ryssland.

Försvarsmakten Estland har allmän värnplikt och håller nu på att bygga upp en försvarsmakt enligt finskt mönster. Man har hittills utbildat drygt 2000 soldater. Som jämförelse nämndes att det vid denna tid fortfarande finns 2700 ryska soldater kvar i Estland. Dessutom fanns många f d militärer bland de 10.000 kvarvarande ryska pensionärerna.

En av de många vackra kyrkorna i Tallins väl bevarade medeltida stad

De estniska myndigheterna kräver inte att ryssarna skall flytta men efterlyser större lojalitet och integrering med det estniska samhället

Besök i Tallin

Vid ankomsten till Tallin välkomnades vi på kajen av estniska ÖB general Einseln. Vårdar och guider under besöket i Estland var officerare ur gränsbevakningen. Namnet Tallin kommer från Taani linn som betyder Danskstaden.

Vi började med en rundvandring i den inre, gamla staden som är omgiven av en mäktig ringmur. Stenfästningen byggdes på 1200-talet liksom ett flertal kyrkor. Den medeltida staden är väl bevarad med många vackra kyrkor och andra byggnader. Ett besök rekommenderas!

Bataljon Kalev

Från Tallin åkte vi buss till Jägala, cirka 30 km öster om Tallin. Där var kaserner och övningsområde för Bataljon Kalev som "återuppstått" från första självständighetstiden.

Där förevisades soldaternas utrustning som bland annat bestod av uniform

till Tallin

av finskt utseende, trupptransportfordon från Ryssland, eldhandvapen från Israel, pansarskott från Kina m m. Grundutbildningens längd är 12 månader. Soldaterna tjänar 60 estniska kronor per månad motsvarande cirka 35 svenska kronor.

Från Bataljon Kalev fortsatte bussfärden till Paldiski, cirka 40 km väster om Tallin. Under färden frapperades vi av förfallet och miljöförstörelsen. Åkarna låg i mångårig träda, skogarna var klenta och verkade döende. Gårdarna var omålade och förfallna.

Paldiski

Före andra världskriget var Paldiski Estlands förnämsta semesterort. Vid sovjetiska invasionen 1940 fisk esterna 24 timmar på sig att utrymma området och har ej tillåtits komma dit förrän vid självständigheten 1991. Paldiski har under denna tid varit sovjetisk marinbas och utbildningscentrum för besättningar på atomubåtar med över 1000 instruktörer. Ett stort byggnadskomplex som innehöll den ryska administrations- och träningsanläggningen samt ett närliggande kärnkraftverk är fortfarande ryskt territorium. Under 1970- och 80-talen fanns där

Gränsbevakningen i uniform av finländsk typ med israeliska handeldvapen och ryska fordon

De av ryssarna utrymda delarna av Paldiski utanför Tallin är nu en ruinstad

Styrelsen

Förbundsordf Leif Törnquist Svea Livgardes kf omval till 1998

Ord ledamot Stefan Bergkvist Skånska Dragonregementet omval till 1998

Ord ledamot Börje Göransson Blekinge Flygflottilj omval till 1998

Ord ledamot Lennart Lindgren Flottans Män nyval till 1998

Suppleant Ingemar Grahn Kronobergs regemente omval till 1998

Suppleant Anders Grape Livgrenadjärs regementet omval till 1998

Suppleant vakant omval till 1998

Ord revisor Ulf Ressel Vapenbröderna omval till 1998

Revisorssuppl Carl-Olof Enhagen Norra Smålands regemente omval till 1998

12.000 bofasta sovjetiska medborgare. Våren 1994 fanns fortfarande cirka 6.000 ryssar kvar. Av dessa var cirka 250 estniska medborgare.

Alla kvarvarande ryssar registreras av estniska myndigheter och tillåts ej åka in i övriga Estland utan särskilt tillstånd. Den estniska polisen och gränsbevakningstrupperna har en intensiv bevakning runt Paldiski.

Då den ryska marinbasen 1991 började läggas ned och utrymmas, tog man med allt man kunde få loss i husen såsom sanitetsporslin, lampor, ledningar, dörrar m m. Det man inte kunde ta med förstördes. Det ligger skrot överallt. De

utrymda delarna av Paldiski är nu en ruinstad.

Från Paldiski åkte vi tillbaka till Tallin. Där hölls som tack för gästfriheten en mottagning för representanter för estniska försvaret, gränsbevakningstrupperna, ambassaden med flera. Vi underhölls av estniska arméns musikpluton som musicerade på de instrument som svenska armén skänkt.

Avslutningsvis vill jag på ordförandens och mina vägnar framföra ett varmt tack till Kungliga Värmlands Regementets Kamratförening och dess styrelse för att vi fick möjlighet att delta i denna mycket intressanta resa.

Olov Sidetun vice ordförande

En rapport från Bosporens strand

Sedan 1993-11-20 arbetar jag, Sven Johansson (Ro/Kn), som ansvarig för "Structural Design" i ett vattenförsörjningsprojekt i Istanbul. Enheter från Danmark, Turkiet och Sverige ingår i ett Joint Venture för projektering av åtgärder och anläggningar för räddande av vattenförsörjningen för cirka 4 miljoner av stadens befolkning som är totalt cirka 11 miljoner.

Den hotade vattenreservoaren ligger i den Anatoliska delen öster Bosporen. Som en kuriositet har jag konstaterat att jag här under ett halvår projekterat en större volym betongkonstruktioner än totalt tidigare under mina drygt 30 år som konstruktör. Och jag har aldrig legat på latsidan vad jag vet.

En smula vanvördigt kan man kanske kalla framlidne generalen Kemal Mustafa Atatürks verk för en Militärbeskyddad Demokrati som nu leds av Tansu Ciller. I Istanbul och Ankara styrs kommunalpolitiken sedan valet 1994-03-26 av det islamiskt fundamentalistiska Välfärdspartiet. Många tecken i vår närhet tyder på att man som följd av detta skall överlämna huvuddelen av även de världsliga problemen i Allahs hand. Egoistiskt sett borde jag jubla över en sådan utveckling. De bästa konsultprojekten är ju de som blir färdigprojekterade och betalda men inte byggda. I detta fall överväger dock omsorgen om de vänliga, omtänksamma och redan tidigare luttrade turkiska systrarna och bröderna.

Danskarna bildar en skandinavisk majoritet i projektet. Vid alltför hård masspress plockar jag fram ett exemplar av *Varmlandsörnen* och pekar på omslaget. Tåget över Bält 1658 tycks ta hårdast. Vår kännedom om och användning av ordet Kalabalik överraskar turkarna. De lyssnar också gärna på våra berättelser om Karl XII:s vistelse här men vi undviker att nämna Poltava.

När det small

På valdagen den 26 mars 1994 befann jag mig cirka 150 meter från PKK-smälten vid Ayasfya-moskens entre. Jag satt

på en trottoarsservering och njöt av en Coca Cola, ölservering var förbjuden på grund av valet. Jag är besviken över min reaktion, jag tog inte skydd, sprang inte åt något håll som turkarna gjorde. Jag satt bara kvar och inväntade notan. Man lägger väl av med åren.

Spaningsmöjligheten från kontoret på 13. våningen i en byggnad som är närmaste granne till ett av Istanbulgarnisonens infanteriregementen har naturligtvis inte utnyttjats. Jag har dock inte kunnat undgå att registrera 2 hinderbanor där passivitet råder på såväl repstegar, irländska bord som i lejongropar.

En enda trafikregel

Trafiksituationen är egentligen omöjlig och tunnelbana saknas. Staden är inte byggd för biltrafik, blir det nog aldrig heller. En enda trafikregel existerar: Det Finns Inga Regler. Allt fungerar på improvisation. Viss praxis har dock utvecklats:

"Trafikregler"

Omkörning sker ofta och så fort lucka uppstår, naturligtvis på vald sida.

Signalhornet är viktigare än rattens.

Centimeterpricipen innebär att den som har fronten 1 cm före grannen har företräde.

5 fordon framförs parallellt i 3 körfält, 3 fordon i 2 körfält och så vidare.

Väntan på grönt ljus avslutas när lucka anas i korsande trafikström.

Rött blinkande ljus betyder Kör om du vågar.

Säkerhetsbälte skall användas i framsätet. Barn placeras dock med fördel i knät.

Fordonens lastkapacitet är synnerligen tänjbar. I förarutrymmet finns vanligen gammelmor och far jämte småbarn. Per-

sonbilars baksäte rymmer 6-8 personer, Fiat 600 dock endast 5 personer. Kombibilars baksäten och lastutrymme ger plats för 6-8 personer, alternativt 3 får. Lastbilar tar 20 personer + utrustning för dagsutflykt (salsbord, stolar, grill mm) alternativt 2-3 kor + skötare eller 20 får. Under offerhelgen som motsvarar vår pingst multipliceras antalet djur med 1.5.

Mat och dryck

Mat och dryck ger många variationsmöjligheter. Förträffliga produkter är youghurt, frukt, grönsaker, får- och oxkött, oliver främst svarta av olika kvaliteter. Specialiter är Köfte små torra köttbullar av färfkött, Dolma köttfärs + ris i vinblad. Karl XII:s variant kåldolmar är överlägsen enligt min smak. Raki dricker man, liknar Ouzo, Pastis etc, liksom Efes standardölet.

Inköp särskilt i Grand Bazaar är ett äventyr. Man prutar rejält men känner sig alltid lurad. Jämfört med svenska priser är kvalitetskläder mycket billiga.

I TV är allt utländskt dubbat. Det enda begripliga är väderrapporter, fotboll och viss sedlighetsporr nattetid. Det fri-luftsliv vi ägnar oss åt är vandring i bergen och vid Svarta havet. För golfare finns 2 banor, varav en på Militärhögskolans område. Jogging längs Bosporen och skidåkning utför, en dag i Uludag 25 mil sydost Istanbul, är andra former.

Denna mångordiga redogörelse är naturligtvis ett uttryck för hemlängtan. Tyvärr kunde jag inte komma hem till Jubelmuck, det smärtar. 1994-05-31 var det 40 år sedan jag ryckte in som rekryt på I2. Ni alla kära vänner på regementet skall dock veta att 340213-6414 Johansson har tankarna hos er.

Och till sist, det bådar gott för I2 och det känns tryggt att veta att både Fobef och BrigC kommer från det rätta folkslaget: Johansson. Jag ser fram emot nya möjligheter att vara en närvarande I2-are.

Lycka till på lördag, söndag och i framtiden!

Sven Johansson Ro/Kn

Bataljonsgruppens fälttävlan

Tisdagen den 12 april hade Kamratföreningen inbjudits att se den sista bataljonsgruppfälttävlan som ägde rum i Karlstad. Tävlingsterrängen var Sannaområdet med omgivning.

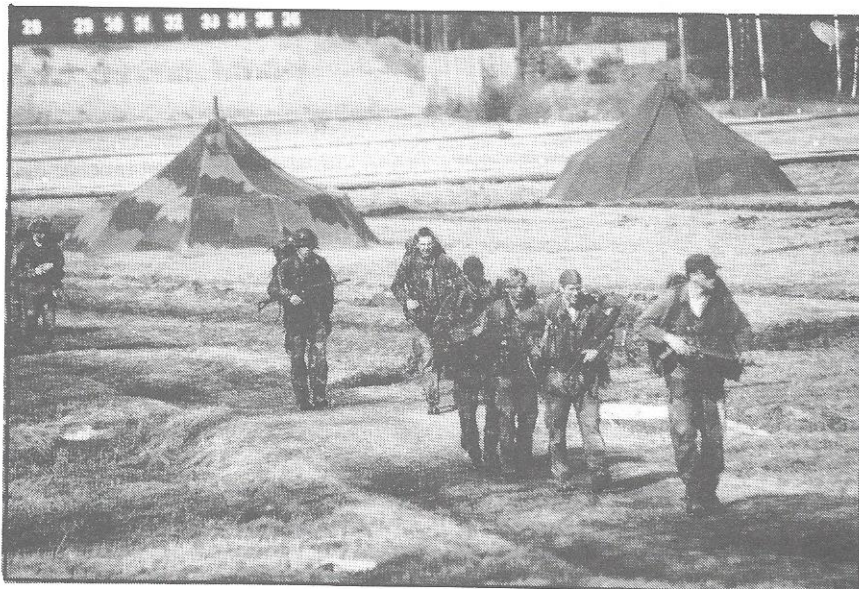
Drygt 10 kamrater ställde upp och samlades vid mässen kl 0900. Efter kaffe begav vi oss ut till utgångsläget på Sanna Södra vid värmestugan för orientering och genomgång.

Stationerna omfattade bland annat skjutning med övningspansarskott och AK 5. I det varma och vackra vädret genomfördes tävlingen under en trevlig och gemytlig stämning.

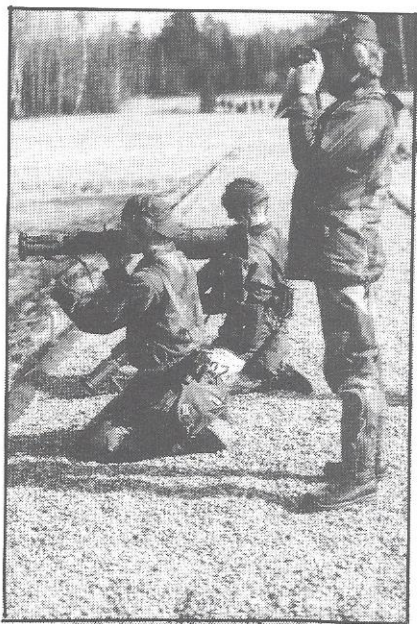
Karl Olov Johansson

BrigC Tommy Johansson visar pansarskott för bl a Enoch Prage och Boo Rudfeldt

Efter en lång marsch kommer löjtnant Rülchers grupp fram till skjutbanan

Bäst att kolla träffbilden

Fotograf: Karl Olov Johansson

Tack för en trevlig föreläsning. Harry Nilsson tackar BrigC Tommy Johansson.

Utbildningsförutsättningarna

Goda utbildningsbetingelser är en förutsättning för genomförandet av en bra utbildning vid krigsförband. Många av de diskussioner som fördes inför flytten av Värmlandsbrigaden kom därför att handla om utbildningsbetingelser. Efterhand som byggnationer inom kasernområdet i Kristinehamn har färdigställts kan vi konstatera att brigaden i alla avseenden fått mycket goda möjligheter att utbildas på ett effektivt sätt.

De lokaler som disponeras, från kaser- ner via speciallokaler till förråd av olika slag, är mycket ändamålsenliga. Den som ännu inte hunnit besöka Värmlands- brigaden på den nya utbildningsplatsen bör snarast inplanera ett besök.

Viktigare än byggnader är tillgång till skjut- och övningsfält. Under sommaren var det turbulens kring närövningsfältet efter det att koncessionsnämnden för miljöskydd avslagit ansökan om att få bedriva skjutning med skarp ammunition vid sidan av befintliga skjutbanor. Nu är även de flesta problemen kring närövningsfältet lösta och övningar kan genomföras i allt större omfattning på skjutfältet i Kristinehamn. De nyrenoverade gamla skjutbanorna är färdiga och har tack vare den nya automatskjutbanan stor kapacitet.

Trots detta är skjutbanekapaciteten vid maximal beläggning inte tillräcklig. Det som återstår att åstadkomma är inköp av en mindre bit mark och byggan- det av skyttecentrat med ytterligare 20 automatiska skjutplatser. När skyttecentrat blir klart någon gång under nästa år disponerar brigaden utomordentligt goda och ändamålsenliga utbildningsbetingelser i Kristinehamn.

Brigaden har som tidigare tillgång till Horssjöns skjutfält och har fått ökade möjligheter att nyttja Villingsbergs skjut- fält. Horssjöns skjutfält skall vidmakthållas och används nu i det närmaste varje vecka. Villingsbergs skjutfält skall i framtiden utvecklas, från att ha varit nästan enbart ett artilleriskjutfält, så att även mekaniserade förband kan övas på ett bra sätt.

Brigaden blir självständig

Efter bildandet av Försvarsmakten 940701 blev brigaden eget verksamhets- ställe och lyder direkt under chefen för mellersta arméfördelningen. Försvars- områdesbefälhavaren (C I2/Fo 52) stöd- jer brigadens utbildning och brigadens övriga verksamhet samt tillhandahåller mark och anläggningar enligt uppgjorda kontrakt. Brigadchefen betalar således för de tjänster som inte brigaden själv kan tillhandahålla. Denna förändring av arméns ledningsstruktur även i fredstid kommer sannolikt att få större inverkan på utbildningsverksamheten vid briga- den än omgrupperingen från Karlstad till Kristinehamn.

Samtidigt renodlades kaderorgani- seringen ytterligare inom brigaden. För utbildningsorganisationen innebär detta att den tidigare GU-bataljonschefen bort- rationaliserats. Krigsbataljonscheferna utbildar och truppför sina bataljoner med egna officerare och med stöd av briga- dens övriga resurser.

Tidigare har beslutats att pionjär- bataljonen och underhållsbataljonen skall utbildas av chefen för Värmlands- brigaden. Hela brigaden utom de två luft- värnskompanierna utbildas därmed på samma plats vilket är en stor fördel. Bri- gaden genomför även utbildning åt C I2/ Fo 52. Denna utbildning består i utbild- ning av depå- och vaktsoldater samt mo- biliserings- och förplägnadsvärnplik- tiga. Samordnare av all utbildning och genomförande av övrig verksamhet (pro- duktionsledare) inom brigaden är ställ- företrädande brigadchef.

Brigadens mekanisering

Samtidigt som lydnadsförhållanden och fysiska utbildningsbetingelser förändras, genomförs en genomgripande organisa- torisk utveckling av brigaden. I nuläget kommer minst två av brigadens bataljo- ner, Järvbataljonen och Grenadjärbatal- jonen, att tillföras pbv 401/501 (MT-LB resp BMP 1). Detta är för Värmlands- brigaden första steget mot mekanisering och ökade möjligheter att genomföra strid på avsett sätt i splittertät miljö. In-

förandet av stridsfordon kommer i grun- den att förändra utbildningens genom- förande vid brigaden och ställer stora krav på nya kunskaper och färdigheter bland brigadens befäl. En förändring av den infanteristiska attityden till materi- elvård, teknikens betydelse och terräng- ens utnyttjande kommer även att krävas.

Mekaniseringen av Värmlandsbri- gaden har påbörjats vid Gillberga kom- pani där en tropp utrustad med tre pbv 401 utbildas. Troppens uppgift är även att utföra leveranskontroller av de pbv 401 som levereras efterhand. Brigaden har i nuläget erhållit 11 pbv 401 av to- talt cirka 40. Pbv 501 har ännu ej leve- rerats, cirka 70 är planerade att ingå i Värmlandsbrigaden. I avvaktan på CA ställningstagande avseende fördelning av arméns stridsfordonsbestånd föreligger dock stora osäkerheter i vilket antal och vilken typ av stridsfordon som skall till- delas brigaden.

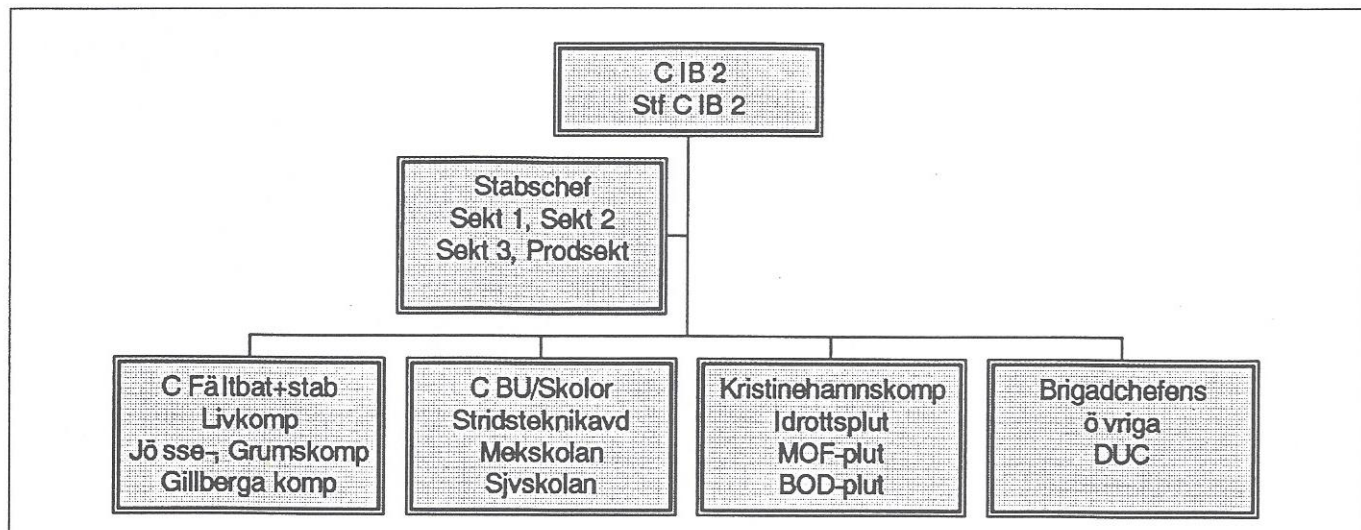
Mekaniseringen av brigaden ställer stora krav på förmågan att reparera och vidmakthålla fordonen i sig själva. Me- kaniseringen innebär även avsevärt öka- de möjligheter att genomföra realistiska dubbelsidiga övningar. Tillförsel av si- mulatorer till de flesta vapensystemen möjliggör även att effekt i strid kan mätas på ett trovärdigt sätt. Genomfö- randet av dubbelsidiga övningar där för- bandens effekt i strid kan mätas med hjälp av simulatorer är nu den viktigaste utbildningsmetoden vid Värmlandsbri- gaden.

Brigadens

utbildningsorganisation

Årets fältbataljon består till huvuddelen av kompanier ingående i Grenadjärbataljonen samt mindre delar till pionjär- bataljonen respektive bandpansarvärns- kompaniet. Livkompaniet genomför som tidigare förstegsutbildning av plutonchefer. Jösse kompani och Grumskompaniet utbildar ett stabsgrekkompani respektive ett skyttekompani till Grenadjärbatal- jonen. Gillberga kompani utbildar en skyttepluton till bandpvmkompani och en pionjärpluton till pibataljonen samt pbv- åtropp avsedd för Grums kompani.

för Värmlandsbataljonen

Värmlandsbrigadens utbildningsorganisation 94/95

C BU/skolor planerar och genomför huvuddelen av brigadens befälsutbildning samt förbereder och följer upp brigadens yngre officerare före och efter olika skolsteg. Denna verksamhet är högt prioriterad.

Vid Kristinehamns kompani utbildas soldater som krigsplaceras inom främst Fo 52 Depå. Dessa soldater är avgörande för C I2/Fo 52 möjligheter att lämna erforderligt stöd till utbildning och mobilisering inom försvarsområdet. Dessutom

utbildas brigadens idrottspluton vid kompaniet.

Ökat ansvar för chefer

Brigadchefens krigsförbandschefer i övrigt ansvarar i allt större omfattning för eget förbands verksamhet. Förbandscheferna har bland annat ett kontinuerligt ansvar för vård och förrådställning av förbandets materiel. Detta ökade ansvar innebär att brigadens krigsförband genomför verksamhet i stort sett kontinuerligt under året även de år som inte SÖB eller KFÖ genomförs.

erligt under året även de år som inte SÖB eller KFÖ genomförs.

Sammantaget innebär dessa förändrade utbildningsförutsättningar, där omgrupperingen till Kristinehamn är en del, att Värmlandsbrigaden sannolikt genomgår den största förändringen hitintills i brigadens historia. Värmlandsbrigaden är väl rustad att tillgodose de ökade krav som utbildningen kommer att ställa i närtid och i framtiden.

Björn Tomtlund stf brigch

Värmlands Regimentes Kamratförening

Postgiro 26 26 13-3 Årsavgift 20.00

Värmlands Regimentes Museiförening

Postgiro 85 47 99-4 Årsavgift 20.00

Håll kontakten med Regimentet
genom att nu till jul betala årsavgiften!

Bildsvep från Jubelmuck

Så här gick det till . . .

Idén föddes en söndagskväll i augusti 1993. Jag skrev ett brev till Roland Collander och Kamratföreningen, där överste 1. Dan Snell då var ordförande. Han och Kamratföreningen tyckte idén om Århundredets Kamratträff var en utomordentligt bra idé.

Ett kort men samtidigt glasklart besked fick jag i slutet av september.

- Du får anordna denna jättesträff men inte för dina kompisar på 50-talet. Nej, alla som haft med I2 att göra måste få chansen att få komma hit en sista gång, tyckte överste Snell. - Jösses, sa jag. Alla från 1913! - Ja, svarade översten.

Överstelöjtnant Rune Linder och major Bertil Renström blev mina kontaktmän på I2 och deras optimism gjorde att det snabbt bildades en kommitté bestående av I2 intresse- och frivilligorganisationer och att Roland Collander tillsattes av regementsledningen som ansvarig gentemot regementet.

Ett förbehåll fick vi dock av regementsledningen:

- Kom ihåg, inte en krona får det kosta myndigheten.

- Nej, nej, sa jag, vi får ta en skälig entréavgift.

I2 flyttar - en epok i graven

Inget regemente har anordnat något liknande i Sverige när ett regemente har lagts ned eller flyttat. Men vi i Karlstad, vi är bäst och störst och löver alltid. Och löve, det kan jag och Roland!

Den 4 juni 1994 blev också en dag som vi aldrig glömmet.

Lars "Bläckis" Bäckström

Källa: Jubelmucks programblad

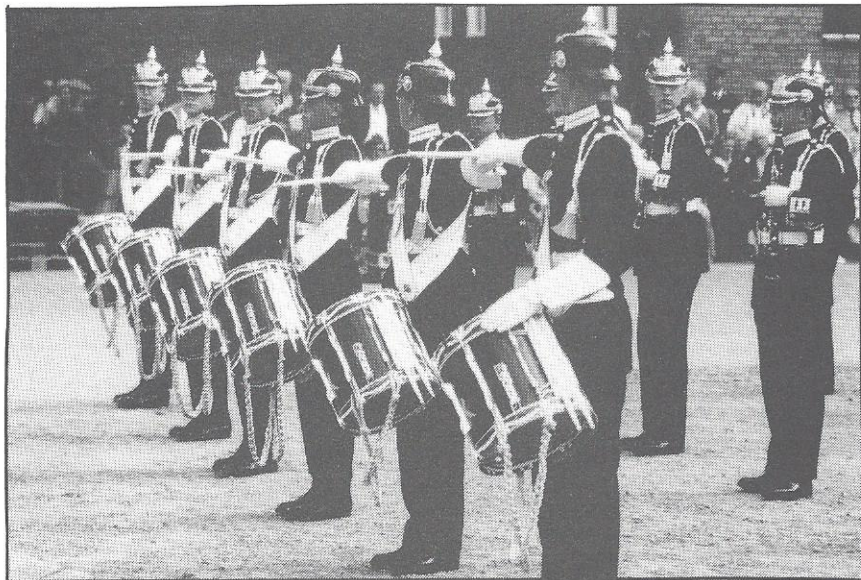
Festtalare och presentatör överste 1.gr Sir Henry Magnusson

Gundegabaletten med publik på kaserngården

Löjtnant Jan Holm deltog med häst och kokkärra modell/ä i fordonsparaden

- från Utmarschen 30 juni

Stiliga gossar i granna uniformer rättar in sig i ledet

Överste 1. Ulf Ling-Vannérus och BrigC överste Tommy Johansson i samtal

Avslutningsceremoni på Kasernhöjden

Avslutningsceremonin den 30 juni blev även den en pampig tillställning med deltagande av samtliga anställda och värnpliktiga i tjänst jämte hemvärn och frivilligorganisationer.

Representanter från Karlstads kommun deltog förutom att tillställningen var offentlig med många åskådare från Karlstadsområdet.

Även nu genomfördes en uniforms- och fordonsparad och förevisning av vapen. Evenemanget avslutades med en symbolisk utmarsch genom regementsgrunden av huvuddelen av de deltagande.

1340 Musik av Hemvärnets Musikkår

1400 Avlämning till försvarsområdesbefälhavaren

1405 Fanparad med Regementets, Värmlandsbrigadens, frivilligorganisationernas och kompaniernas fanor

1420 Uniforms-, vapen och fordonsparad

1440 Försvarsområdesbefälhavarens anförande

1450 Överlämning av minnesgåva till Karlstads kommun

1500 Arméns musikkår utför figurativ marschmusik

1530 Utmarsch

Efter detta kom Fobef:s mottagning för inbjudna gäster i personalrestaurangen och senare under kvällen blev det avslutningsfest för anställd personal.

Tapto blåstes kl 2330 och kl 2400 skedde avtäckning av regementets minnessten, som fått nytt tillägg till sin text. Grindarna låstes därefter.

Så ändade den 81-åriga militära verksamheten i Karlstad

Den sista personal

Juni 1994 blev en annorlunda månad . . .

Naturligtvis blev det inte mycket utträttat under juni månad. En del av personalen var redan i Kristinehamn och de delar som fanns kvar i Karlstad hade jämnt göra med att packa, städa eller förbereda sig på att avsluta sin militära bana, ingå i den arbetslösa skaran.

Så varför inte enligt värmländsk sed ställa till med fest.

Fredagen den 10 juni utlystes Värmlands Regementes personaldag. Det hela började vid Sandbäckstjärnet och blev den sista personalfesten i denna välkända omgivning. Programmet för den var följande:

0900 Förmiddagskaffe med I2-bakelse. Överlämning av gåva till alla anställda. Detta genomfördes avdelningsvis i vanliga fikarummen.

1130 Friluftslunch med kolbullar och varm korv vid Sommarmarkan Norra Fältet.

1230-1530 Friskvårdsaktiviteter på Norra Fältet.

1700-1800 Baren i personalmässen öppnade.

1745 Officersföreningens medlemmar samlades på gräsplanen vid Brigadhuset.

1800 Utdelning av Värmlands Regementes förtjänstplaketter.

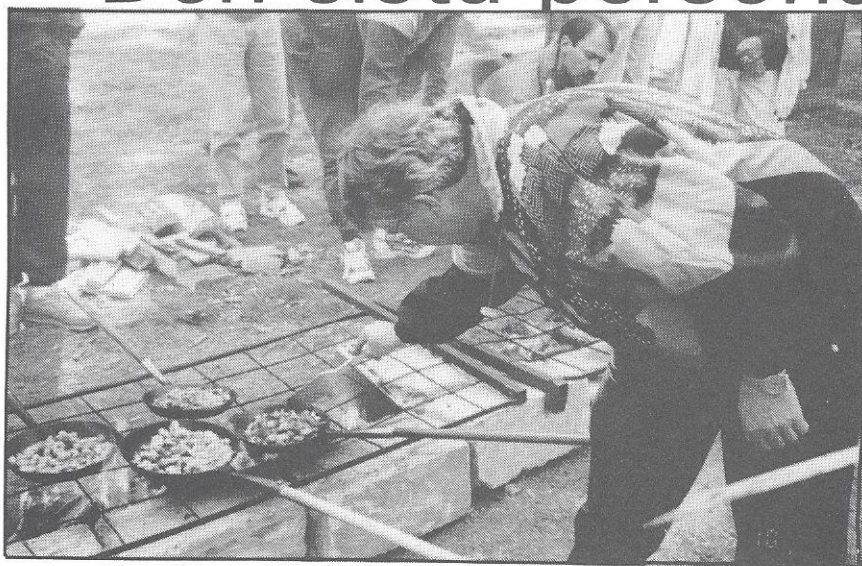
1915 Personalmiddag med utdelning av NOR.

Förrätten bestod av gravad lax, pepparrotsgräde, hovmästarsås, rosenbröd, vin.

Varmrätt med ädelostfylld kycklingfilé, sherrysås, pommes chateau, blandad sallad, vin, kaffe med kaka.

2100 Dans till Strix orkester

De 270 deltagarna dansade och roade sig intill kl 0100 och några ännu längre.

Mats Håkansson kontrollerar att fläsket blir väl genomstekt

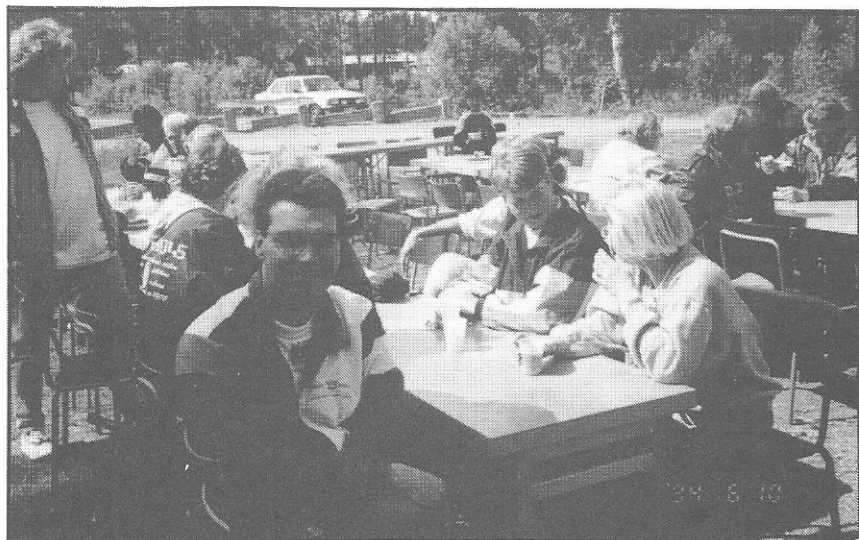
Kerstin Erlandsson har slagit i smeten till kolbullarna. Birgitta Andersson väntar tåligt medan Jan Bondesson inte tycks vara klar med fläsket

"Köksflickorna" ser ut att vara riktigt nöjda

festen vid Sandbäckstjärnet

Anders Hellner omger sig som vanligt med galanta damer

Arne Kedemark håller diskussionen i gång vid sitt fullsatta bord

Mats Håkansson med ett par trevliga damer låter kolbullarna sig väl smaka

Min start i livet . . .

På 1930-talet var det lika svårt för ungdomen att få jobb som det är idag. Man sprang överallt och försökte. Ett statligt jobb var ett av det finaste man kunde få men någonstans måste man ju börja.

Jag befann mig en dag i kön av 20 stycken 15-åringar som sökte jobbet som springpojke i en trävarufirma. Det såg hopplöst ut men en ful tanke slog mig. Jag lade rocken i trappan och klev längst fram i kön och kunde meddela de andra att jobbet var tillsatt. - Ni kan gå hem nu.

Som ensam sökande steg jag in till kontorschefen. Naturligtvis fick jag jobbet.

När kontorschefen om ett tag gick på lunch sade han till mig att jag fick sköta expeditionen under tiden och svara i telefonen.

Och så kom det ett samtal. Det var en kund som ville få levererat 20.000 kvisthåll under dagen. Snabb i tanken bläddrade jag i papper under tiden jag höll luren nära intill.

- Vi har levererat 30 järnvägsagnar till Tyskland i dag med kvisthåll. Så i nästa vecka möjligen . . .

- Jaha, tack då, adjö.

När kontorschefen kom åter efter sin lunch frågade han om "det hade va't nåt".

- Nej, inget speciellt. Det var en konstig prick som ville ha 20.000 kvisthåll men jag sa att de hade tagit slut. Vi hade skickat iväg 30 järnvägsagnar till Tyskland alldeles nyss.

Efter en stund frågade han:

- Vad skulle tyskarna ha 30 järnvägsagnar kvisthåll till?

- Jo, sa jag, de skulle ha dem till skit-hålen i trähästar.

Jag var kvar i företaget rätt länge tills mina föräldrar insåg att det var bäst att skicka den vanartige sonen till Värmlands Regemente, där han redan första året blev befördrad till vicekorpraal. Men det är en annan historia som kräver sin kommentar . . .

Lennart Persson

Minnen från Kasernhöjden

Gamla minnen blev som nya, när mer än 7000 personer steg in genom I2 grindar den 4 juni. Lumparkompisar möttes, det äts ärtsoppa och fynd gjordes i de olika försäljningsställena.

De äldsta, veteranerna, de som gjorde rekryten på 1920- och 30-talen, samlades vid soldattorpet bakom kasernerna. Där återfanns bland andra Karl-Gustav Moberg som gjorde rekryten 1921. Nu kom gamla fotografier fram och pratandet satte fart.

Naturligtvis fanns det mycket att ta del av en sådan här dag. Frivilligorganisationerna och I2 idrottsförening deltog och Lottakåren serverade ärtsoppa och pannkakor hela dagen. Kamratföreningen hade både utställning och flera försäljningsställen. Minnestallriken sålde till exempel bra liksom vykortet med dagens specialstämpel för filatelister.

En stilig fordonsparad med nya och gamla fordon for genom Karlstads centrum för att presentera sig inför de många tusen som fanns på kaserngården. Det var stundtals trångt om utrymmet.

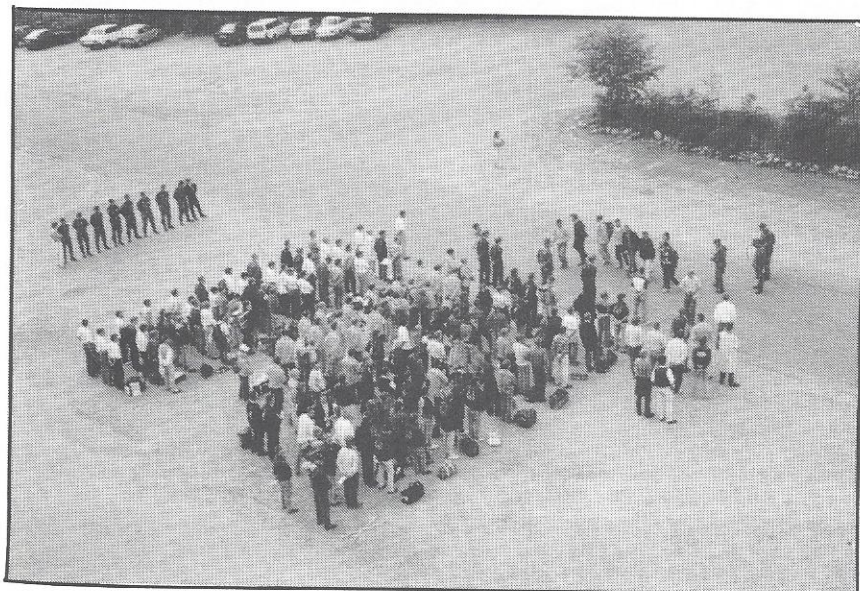
Framför kanslihuset hade en scen byggts upp och där förevisades fanor, uniformer, vapen och till och med ryttare under sakkunnig ledning av överste 1. Sven Henry Magnusson.

Senare trädde vår egen löjtnant Lennart Persson in på scenen, klädd i rutig kavaj med kubb på huvudet, och berättade historier som bara han kan. Stig Torstensson drog sina skrönor och Gundegabaletten dansade. Solen lyste över ett I2. Även vädret hade kommittén lyckats med.

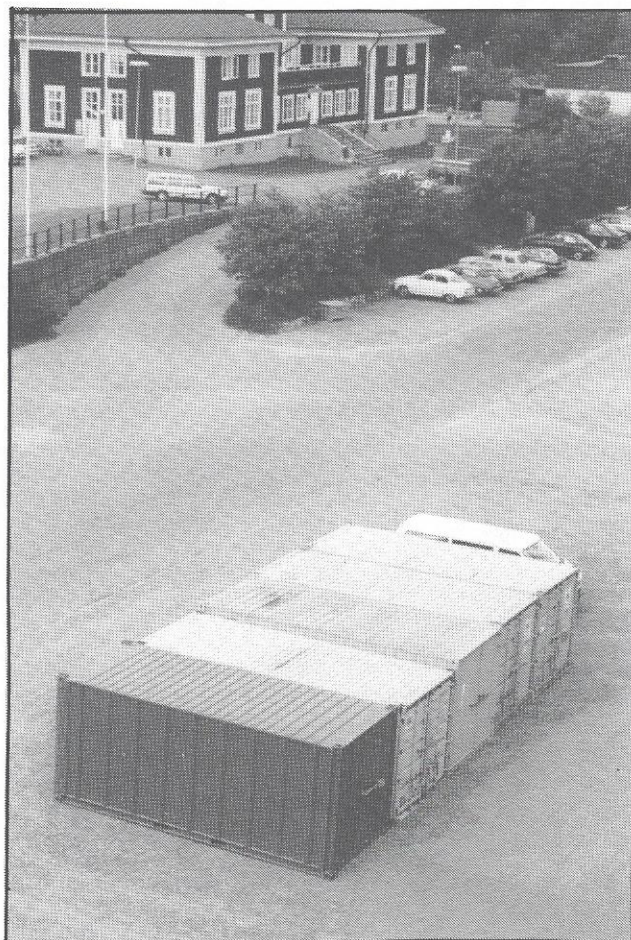
När kvällen kom fanns åtskilliga 100 kvar runt dansbanan vid Sandbäckstjärnet, där Östen Landers orkester spelade. Vem kommer inte ihåg Blue Moon?

Gamla minnen blev som nya . . .

Kerstin Erlandsson

Absolut sista muck på Kasernhöjden i Karlstad

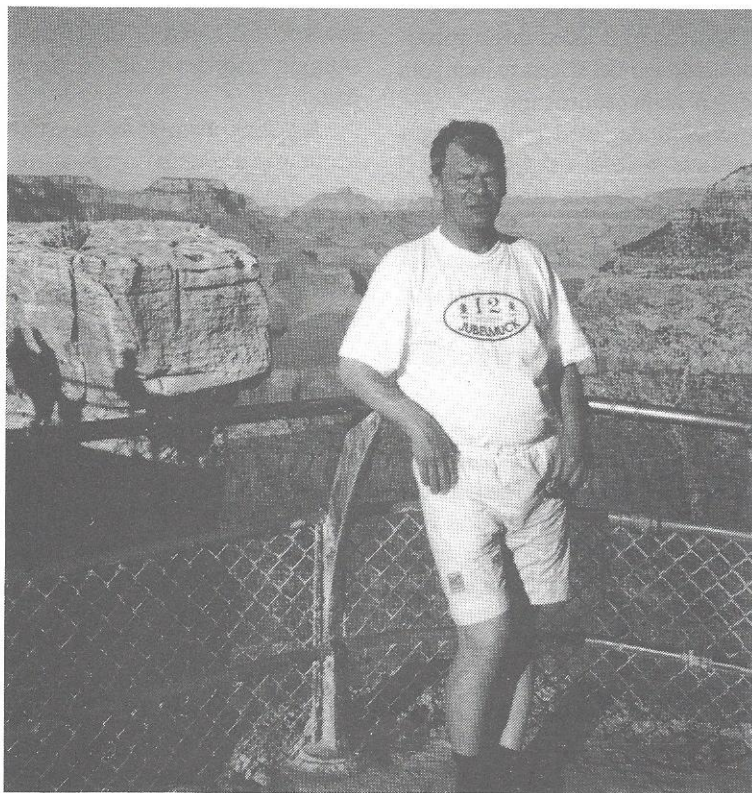
Sjukvårdsskolan är packad och klar att säga tack och farväl till Kasernhöjden för att gå mot nya lokaler i Kristinehamn

En liten släktkrönika

Karl-Axel Hjerdt med Grums kompani regementssköld

Från Grand Canyon i Arizona

Torgny Eklund sände ett foto som hälsning till Värmlandsörnen, som visar att information om Jubelmuck även nådde runt jorden till USA

Skölden satt på torpet som min farmors far en tid brukade i Värmskog. En bror till min farfar, Gustav Karlsson född 1866, bodde på torpet en tid senare och tog då namnet Bergström. En sonson till honom är övlt Lars Bergström, tidigare chef för Hv/Friv avdelningen vid I2/Fo52.

Min farfar Janne Carlsson var född 9 augusti 1869 i Vermskog socken af Vermlands län.

Hans inskrivningsbok som stamanställd vid I 22 berättar att han vapenövades första året 1890 och placerades som soldat nr 62 i Grums kompani nr 102 för att 12 januari 1891 bli antagen som stamanställd. Texten i inskrivningsboken lyder:

Denna bok medföres vid inställelse till tjänstgöring i fred och krig, äfvensom vid mönstring i hemorten; och skall den samma jemväl företes vid anmälan eller framställning hos inskrifningsmyndighet, områdesbefäl, pastorsembete, sjömanshusdirektion eller roteman i Stockholm.

Värnpliktig, som åstundar anställning vid härens eller flottans stam, skall uppvisa boken för vederbörande befäl. Vinnes dylik anställning, aflemnas boken till förvar hos militärbefälet. Vid inflyttning till Gotlands län erhålles ny inskrifningsbok.

Enligt indelningsverkets bestämmelser bytte Janne Carlsson namn vid anställningen som rotesoldat. Han antog namnet Hjerdt efter Hjærttorpet som han kom ifrån. Torpet låg vid sjön Rommen i Värmskog inte alls långt från Bergströms torp.

Karl-Axel Hjerdt

En vandring bland

Kungliga Värmlands Regemente finns inte längre på Kasernhöjden i Karlstad. Idag heter det visserligen endast Värmlands Regemente man jag kallar det ändå Kungliga. Det var så jag lärde känna det, när jag gjorde min första tjänstgöring där för 54 år sedan 1942. Jag har tidigare i Värmlandsörnen berättat om hur jag upplevde tjänsten och vad Karlstad kunde bjuda på av nöjes- och kulturaktiviteter.

Det är en sak att i hemmiljö skriva ned sina minnen. Annorlunda är att placera in minnesbilderna på plats, det vill säga söka upp och återse kaserner, byggnader, övningsområden, skjutbanor, att följa stigar och vägar och besöka avsnitt i terrängen, där man krupit och ålat otaliga gånger för att framgångsrikt bekämpa en presumtiv fiende.

När regementet har flyttat kommer byggnader och terräng att förvandlas för civilt brukande. Det kändes därför angeläget att göra en vandring över de kända markerna innan omvandlingen gjort alltför stora inbrott. Och varför inte kombinera detta med nostalgidagen den 4 juni 1994.

Dagen innan, på fredagen, gick jag in genom grind nr 7. Det kändes riktigt att börja just där. Hur många gånger har man inte marscherat ut genom denna grind, ofta till ackompanjemang av musik från den intilliggande musikpaviljongen, där musikdirektör Bergdahl övade sin populära musikkår.

Utefter vägen mot den numera förintade banvaktstugan har under åren växt upp ett antal byggnader som trängt undan "Luffarladan" med sin sänghalm och fordonsgaragen med skylten med förbud att införa fordon med glöd i gengasaggregatet.

Skogen söder om korthållsbanan kunde ibland vara full av inryckande beredskapsförbands hästar, bundna vid rep spända mellan träden, och kuskarna lojt vilande i sina tält. Norr om låg en primitiv bana för handgranatkastning, ett minne från nervöst hanterande av handgranater.

På en stig västerut över berget kom man fram till Sanna Mellersta. Idag liknar det mer en väg, säkert trampad av tusentals soldatfötter genom åren och körd av många terrängfordon.

Sanna Mellersta

Sanna Mellersta, där byggnaderna nu är borta, var ofta en rastplats vid övningar i omgivande skog eller på fältet nedanför som ofta var begagnat för övningar i anfall i öppen terräng. Med en fiende vid kullarna kring spränggipen på andra sidan fältet kunde framryckningarna bli nog så autentiska, speciellt tagande av skydd i det djupa, vattenfyllda diket som löpte genom fältet.

Spränggipen, numera igenväxt, var en spännande övningsplats. Där fick man i ett cirkelrunt värn med vadd i örnen och med munnen öppen känna skakningarna i jorden och lufttrycket från en varierande stor detonerande laddning, placerad i cirkeln mitt. Med dessa primitiva öronskydd var det säkert många som i flera dagar hade öronsusningar.

Spränga hinder med rörladdningar och låta fienden stifta bekantskap med eldsprutor, som ofta inte tände utan endast sprutade fotogen, var också något som gick av stapeln på denna plats. Säkertligen höll högre makter sin skyddande hand över övningarna. Förutsättningar för allvarliga olyckor var förvisso samlade hit.

Sanna Norra

Efter en rast med kaffe och smörgåsar på kullen bakom gipen fortsatte jag över fälten mot Sanna Norra skjutbana och herrgården. För 50 år sedan var herrgården bebodd och omgiven av en välansad trädgård. Jag ville leta rätt på en minnessten som skulle finnas i herrgårdsparken. Kapten K Lundgren har vid ett tillfälle visat den på foto. Men tyvärr kunde jag inte finna den.

På båda sidor om vägen mellan herrgården och Sanna vägkrök är byggda omfattande strids- och skyddsställningar. Tänk om vi 1942 hade haft så förmåliga övningsobjekt. När vi var tvungna

på grund av fiendens aktiviteter att förpassa oss under markytan, fick vi ordna det själva med hjälp av vår lilla "spade gräv".

Nu fanns flera alternativ för min rundvandring. Jag skulle gärna ha besökt Prästberget med dess stensättning. Det var en av de första platser som nyttjades som kontroll vid orienteringsövningar. Men det blev i stället vägen och stigarna öster om Sandbäckstjärnet. Där finns många platser med minnen från framryckningar, tältslagning och grävande av stridsställningar. Nu var det endast litet som gick att känna igen.

Norra Fältet

Norra Fältet var sig dock likt. Norra Dungen har säkert inte någon I2-are undgått att stifta bekantskap med. Många gånger har man lystrat till, och själv anbefallt, framryckning "mot norra dungen". De gamla tallarna tycks vara helt oberörda av väder och vind och tidens tand. Samma sak gäller den lilla dungen söderut intill gamla Råtorpsvägen, en skuggig rastplats under varma somrardagar.

Jag gick även förbi dansbanan och sommarkontenteriets forna plats. Här gick tankarna osökt till alla de som under åren funnit sin livskamrat bland Karlstads unga damer och allt tisslande och tasslande bland tallar och granar och vid Sandbäckstjärnets strand.

Så var cirkeln slutet i och med att jag åter kom till grind nr 7. Återstod för mig att söka efter badplatsen på Borgmästarholmen men där fanns inget att känna igen. I samband med byggandet av E 18 hade tydligen hela området med vägar och stigar omdanats. I stället hade uppförts ett motell som nu fick serva mig med lunch innan jag vandrade utefter Klaräven in mot Karlstads centrum.

Nostalgidagen 4 juni

1994 hade det gått 50 år sedan jag och mina 12 kamrater från I2 återkom från officersaspirantskolan på Karlberg. Tidigt våren 1994 började jag planera dels för att fira detta 50-årsjubileum, dels för att värdigt ta adjö av I2 vid flyttningen från Karlstad. Med god hjälp av Hiltrud

minnen i Karlstad

Larsson i regementsstaben fick jag fram alla adresserna. 4 var avlidna och 4 kunde inte ställa upp denna dag. Återstående 4 kamrater, Arnold Alsing, Karlstad, Arne Ström, Ödskölt, Rolf Stålbom, Stockholm, och undertecknad möttes vid minnesstenen framför kanslihuset och återseendet var glatt. Efter fotografiskt förevigande blandade vi oss med den stora publiken. Ärtsoppa i gamla matsalen, regementsmuséet och den nya personalmässens kaffe fyllde dagen. Arrangörerna måste ha en verklig eloge för arrangemanget.

Min minnesvandring på fredagen och återseendet av mina kurskamrater tycker jag personligen var en värdig hyllning till Kungliga Värmlands Regementes 81-åriga tillvaro i Karlstad.

Jag hoppas nu att Värmlands Regementes Kamratförening låter Karlstad bli framtida samlingsplats för sina sammankomster. Det är där som vi I2-are har våra rötter. Minnena från Karlstad ligger djupt inskrivna hos oss.

9-2-43 Lennart Bergman, Falun

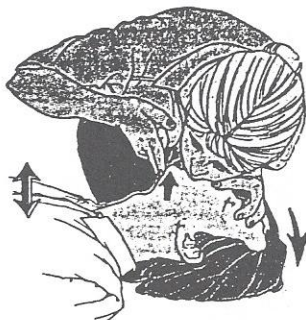

Bilden för Värmlands Regementes vykort som såldes under Jubelmuck 4 juni

Du kan rädda liv men var snabb

Det första momentet vid hjärt-lung-räddning är att man öppnar luftvägarna genom att böja huvudet och höja hakan på den drabbade. Det andra är mun-till-mun-andning. Näsborrharna kläms ihop så att man hindrar luften från att passera ut den vägen. Det tredje är att man omväxlande med inblåsningar pressar ner bröstet på den drabbade.

Trycket skall utövas lodrätt med raka armar och axlarna rakt ovanför händerna. Serien består av två inblåsningar och sedan 15 nedtryckningar under en tidsrymd av nio till elva sekunder. Det underlättar om man räknar "ett-och, två-och, tre-och" etc.

2 inblåsningar och 15 nedtryckningar under 9 till 11 sekunder

Brigadchefens

Bild 1

Brigadchefen för IB2 överste Tommy Johansson inbjöd sin personal till middag. God mat och gemytlig stämning var det hela kvällen

Bild 2

Brigadingenjör Per Helsing lyssnar uppmärksamt. Major Langenbach ser fundersam ut, Gudrun Eriksson fyller på öl när major Mats Larsson förklarar stridstaktik

Bild 3

Vargbataljonens chef major Langenbach i pratartagen med sitt standar som stöd. Vårdlärare Margit Lundberg och major Claes Hansson lyssnar.

middag 27 maj

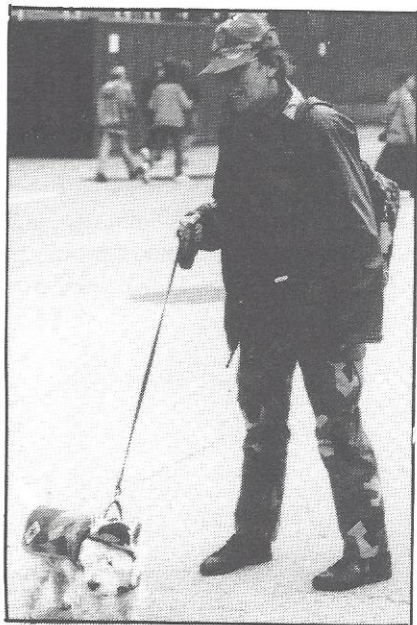

Kapten Per Wass underhåller vid bordet. Major Boman och kapten Nyman lyssnar

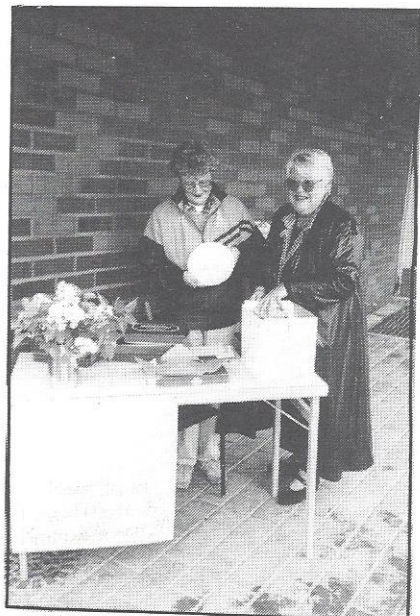
**Värmlands Regementes mascot
Pansarkatten som från 1 juli 1994
fått sitt nya hem hos överste Klangs
fader**

Jubelmuck 4 juni

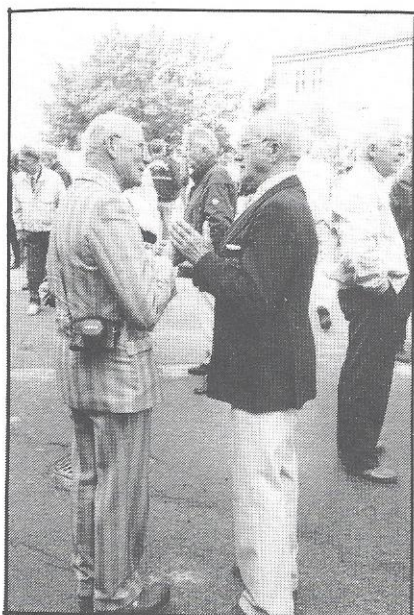
*Bild 1
Mascoten Lucas i m/90 med matchande
matte Kerstin Erlandsson*

*Bild 2
Fr v Leena Wiljamsson och Barbro
Tjärnman. Leena visar upp Kamratför-
eningens minnestallrik*

*Bild 3
Lars Bergström berättar minnen för en "gammal" rekryt från årgång
52 5. kompaniet 2. pluton. Jan-Erik Nilsson är för ung att delta i sam-
talet, han ser glad ut ändå*

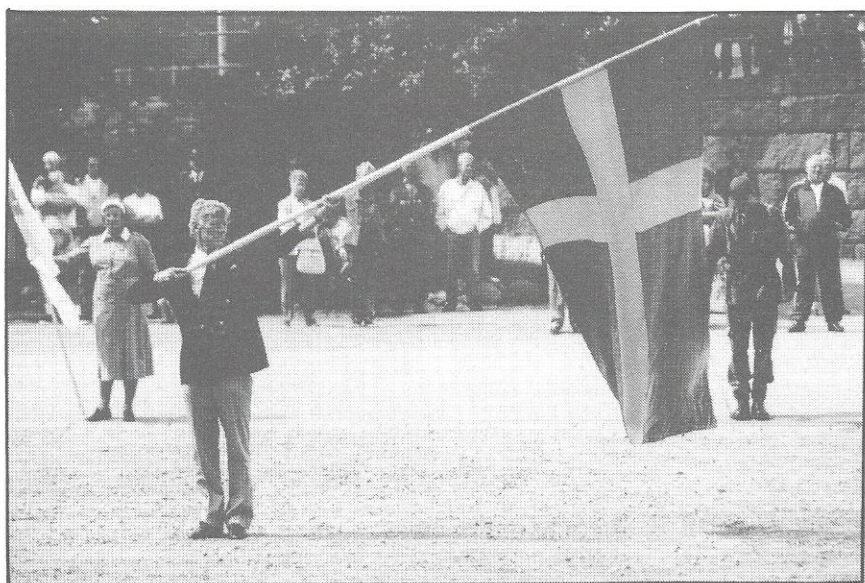
*Bild 4
Två gentlemän i ett engagerat samtal*

Inmarsch 30 juni

*Bild 1
Publikbild med fr v C-G Näeslund och
John Embro*

*Bild 2
Kamratföreningens vice ordförande Olov
Sidetun paraderar med föreningens fana*

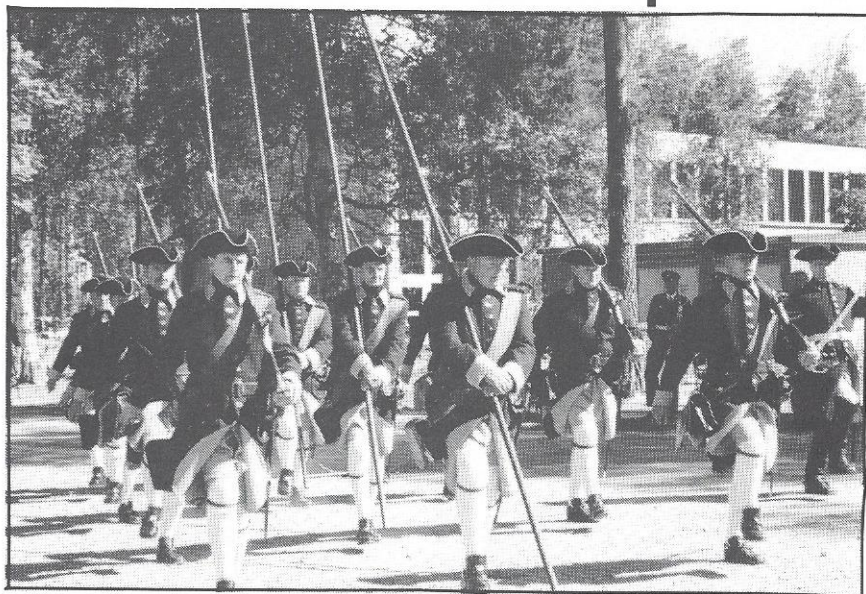

*Bild 3
Sista bilden med den tretungade flaggan
över Värmlands Regemente i Karlstad*

*Bild 4
Olle Hermansen från arméns musikkår
får vägvisning av regementschefen
Yngve Johansson*

Bildsvep från

*Bild 1
Smålands Karoliner visade upp hur det gick till på den tiden, en professionellt utförd uppvisning*

Bild 2 Anläggning! Eld!

*Bild 3
Fr v chefen Värmlandsbrigaden överste Tommy W Johansson, chefen A9 överste Birger Almlöw, kommunalrådet Lena Falk-Andersen, chefen armén Åke Sagrén, chefen Artc överste I. Ove Fahlén, Fobeföverste I. Yngve Johansson*

inmarschen i Kristinehamn

Bild 1

Fr v kommunalrådet Lena Falk-Ander-
sen och chefen för armén Åke Sagrén i
samtal med brigadchefen Tommy W
Johansson

Bild 2

Den högvälborne Majoren vid Smålands
Karoliner frågar Konungens utsände
landshövding Ingemar Eliasson vilket
straff som skall utmätas, när det ej an-
skaffats krut till Smålands Karoliner.
- Vatten och bröd i tre dagar, svarade
landshövdingen snabbt

Bild 3

Fr v i främre raden överste 1. Ulf Ling-
Vannérus med hustru, landshövding Ing-
emar Eliasson, överste 1. Per Sune Wal-
lin och överste Lennart Bergqvist.
I andra raden skymtar överste 1. Sven
Henry Magnusson med hustru

Invigning av Sjukvårdsskolan

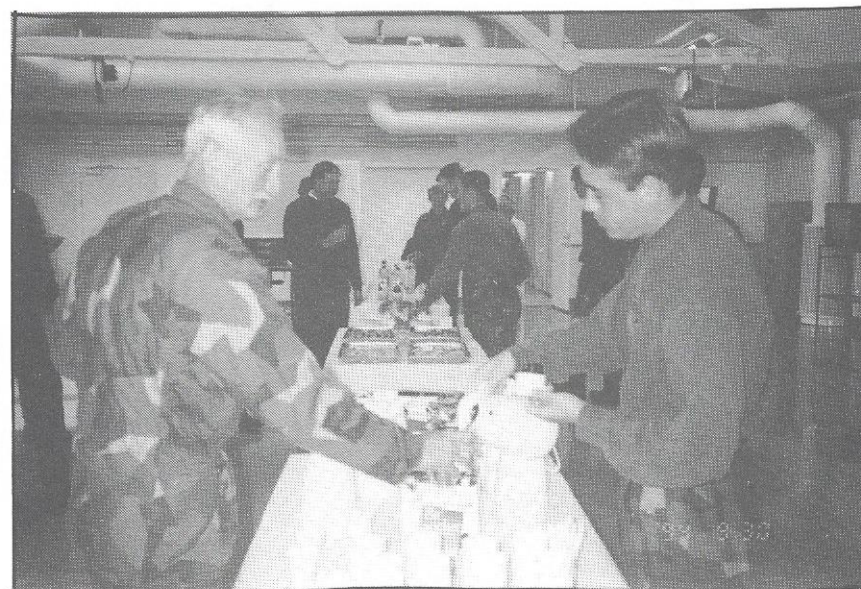
En vacker höstdag 30 september 1994 invigde Sjukvårdsskolan sina nya lokaler i Kristinehamns garnison. Samtidigt var detta ett 10-årsjubileum för skolan.

Utbildningschefen överstelöjtnant Björn Tomtlund framhöll i sitt tal hur viktig sjukvårdstjänsten är. Han uttryckte sin glädje över de ändamålsenliga lokalerna och önskade personalen framgång i det viktiga arbetet.

Bild 1
Överstelöjtnant Björn Tomtlund invigningstalar inför personalen

Bild 2
Fr v skolchefen kaptan Denis Flygh och garnisonsläkare Jan-Erik Malmberg. Bakom dem ses vårdlärare Margit Lundberg och förre skolchefen kaptan Christer Ivarsson

Bild 3
Plutonssjukvårdare Matsubara t h serverar löjtnant Sigvardsson en kopp kaffe

Kamratföreningens årsmöte

Resultaträkning

1993-10-01 - 1994-09-30

Intäkter	
Medlemsavgifter	
Räntor	11245.00
Annonser	3132.00
Minnestallrik	1500.00
35 st à 200	
305 st à 180	7000.00
Jubelmuck 94	54900.00
Resoff entré o matbiljett	14664.00
P Albertsson växelkassa	7000.00
Summa	1200.00
	100641.00
Utgifter	
Möteskostnader	10207.50
Administration	4500.00
Wärmlandsörnen	1423.00
SMKR årsavgift 1994	347.50
Representantskapsmöte	3000.00
Medlemsmatrikel	895.00
Porto	660.00
Kostnader resoff	7000.00
P Albertsson växelkassa	1200.00
Minnestallrikar	50424.00
Reseersättning	800.00
Diverse	630.00
Överskott	19554.00
Summa	100641.00

Balansräkning

Innestående	
Wärmlandsbaken	
Wärmlandsbanken	58137.20
Postgiro 262613-3	5690.40
Summa	7109.12
	70936.72
Ing saldo 1993-10-01	51382.72
Utg saldo 1994-09-30	70936.72
Överskott	19554.00

Övriga tillgångar

Minnestallrik	
Reserverade	
Avgår gåva till A9	15 st
Lager för försäljning	1 st
	78 st

Denna redovisning godkändes av årsmötet och lades till handlingarna. Styrelse och kassör föreslogs efter revisionen få ansvarsfrihet vilket också beslöt vid årsmötet.

Ordförande Dan Snell öppnade årsmötet som denna gång hölls i Karolinens film-sal. Av verksamhetsberättelsen framgår att vårmötet 1994 innehöll information av nye Fobef överste 1. Yngve Johansson om flyttningen till Kristinehamn. Därjämte kåserade överste 1. Sven Henry Magnusson, fängslade som vanligt, om regementets moderna historia.

Vid Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbunds representantskapsmöte (årsmöte) i Tallin, Estland, har föreningen representerats av Dan Snell och Olov Sidetun. Mera härom kan läsas på sidorna 8-9.

Studiebesök vid Bataljonsgruppens fält-tävling refereras med bilder på sida 11. A9 och dess kamratförening uppvakta-des på deras 50-årsjubileum.

Ett stort antal medlemmar i Kamratföreningen deltog aktivt i organisationen kring Jubelmuck 4 juni och medverkade aktivt eller som åskådare vid Ut-marschen 30 juni. Fobef överste 1. Yngve Johansson har till Kamratföreningen framfört regementets tack.

Medaljkommittén har utsett Olov Holm, Lennart Persson, Lennart Boberg och Erik Bergqvist att mottaga Kamratföreningens förtjänstplakett.

Dan Snell avslutade årsmötet med att överlämna klubban till nyvalde ordföranden Yngve Johansson. Sekreterare Kerstin Erlandsson avtackade både Dan Snell och Olov Sidetun för deras förnäm-liga och entusiastiska styrelsearbete och överlämnade som symbol en mässings-vas.

Verksamhetsplan

1994-12-11	Julkonsert Hemvärnets Musikkår, Tingvalla-gymnasiet
1994-12-15	Julkorum, Kristine-hamn
1994-12-20	Julkorum, Karlstad i Hemvärnets regi
1995-04-20	Värmöte, Kristine-hamn
Vecka 516 alt 519	Studiebesök GU-bat
1995-06-06	Nationaldagen
1995-06-16	Nordiskt möte, Sta-vanger, Norge
1995-09-??	Gemensam träff med A9 på Regements-muséet, Karlstad
1995-11-02	Årsmöte, Karlstad

Styrelsen 1995

Ordförande	Yngve Johansson
Vice ordf	Tommy W Johansson
Sekreterare	Kerstin Erlandsson
Kassör	Kurt Engdahl
Klubbmästare	Jonny Blomqvist
Ledamöter	Kicki Zetterberg P-O Bohman Bo Sjöstedt Roland Collander
Medalj-kommitté	Peter Ehn Lennart Boberg
Revisor	Gunnar Persson Inge Nilsson
Revisorssuppl	Lennart Persson P-O Kåberg
Valberedning	Per Berggrén Olle Göransson

Kerstin Erlandsson

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning
retur med nya adressen till:

Värmlands Regemente I2/Fo 52
681 82 KRISTINEHAMN

B

Föreningsbrev

Sven Larsson
Hagagatan 16 A 5 tr

652 20 KARLSTAD

Värmlands FBU-förbund

Genom den frivilliga befälsutbildningen har Du möjlighet att komplettera Din militära grund- och repetitionsutbildning och bli bättre i Ditt militära jobb som chef

Där Du finns, finns FBU både i Värmland och i resten av landet

Kontakta
Värmlands FBU-förbund
Sandbäcksgatan 29
653 40 KARLSTAD
054 - 10 47 11, 10 47 12

Ny adress från 1 februari 1995: Råtorpsvägen 1, 653 49 KARLSTAD
Ny telefon från 1 februari 1995: 054-57 29 93